

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ
ΓΙΑ ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ ΠΟΥ ΜΟΥ ΕΣΤΕΙΛΕ.

Σᾶς νοσταλγῶ χαράματα σ' Ἑλληνικὰ ἀκρογιαλῖα ...

Μὲ χίλιες ξύπναγε φωνές στὰ περιβόλια ἢ φύση :
πουλιά, τζιτζίκια, θροῖσματα τῶν δέντρων στὸν ἀγέρα,
γόγγοι μαγκανοπήγαδων, γκαρίσματα γαϊδάρων,
κοκόροι ποὺ χαίρεταγαν τὴν γαληνὴν ἡμέρα·

Φλοῖσβοι ἀπαλοὶ τῆς θάλασσας πάνω στὸν ἴσιον ἄμμο,
γέλοια παιδιῶν ποὺ λούζονταν στῶν κούρων νερῶν τὸ χᾶδι
καὶ τὸ τραγοῦδι τοῦ ψαρρᾶ ποὺ μακρὰ ἀνοιγότανε
νὰ μάση τὸ νυχτερινὸ πού ῥιξε παραγάδι.

ᾠ ἀκρογιαλῖα Ἑλληνικὰ σ' ἔαρινές αὐγές ...
Χρώματα ρόδινα, δροσιές, ἀρώματα, γαλήνη,
ἦλιε γλυκέ ! ᾠ νᾶτανε σὰ μιὰ ἀραγμένη βάρκα
νᾶχε ἢ ξενητεμένη μου ψυχὴ ἐκεῖ πέρα μείνει ...

SCHATZALP. 1916

Ο ΠΑΝ

Μεσ' στὴ μουγγὴ καὶ τὴ βαρεῖα νταλαμεσημεριά
ποὺ εἶνε οἱ δρόμοι ἔρημοι καὶ καίει τὸ χέρσο χῶμα,
ὅλα ἠσυχάζουν μεσ' στὸ φῶς : πλατάνια, κυπαρίσσια,
σπήτια λευκὰ καὶ ἡ βαθειὰ ψυχὴ τοῦ ἐλαιῶνα.

Μονάχα μέσα στὸν βουβὸ καὶ σκονισμένον κάμπο
δπλαλοοῦν μονότονα τ' ἀκούραστα τζιτζίκια
καὶ μεσ' ἀπ' τῆς ἀνηφοριῆς κουδουνισμοὶ ἀκοῦνται
ἀπὸ τ' ἀργοπερπάτητα ποὺ βύσκουνε κατσίκια.

Τόσο εἶνε ἡ ὥρα αὐτὴ βαρεῖα ποὺ λὲς πῶς δὲν περνάει
μ' ἄξαφνα σὰ νὰ θρόησε κάποια πνοὴ στὸν κάμπο,
κάτι ἄγνωστο, ἀνεξήγητο—ἡ φύση ὅλη ξυπνάει :

Βοῦξει ὁ ἀπέραντος κι' ἠσυχος ἐλαιῶνας
καὶ σταματᾶνε ἀπότομα, σκιαγμένα τὰ τζιτζίκια
καὶ σὰν παρμένα ροβολοῦν στὸν κάμπο τὰ κατσίκια.

ΠΑΡΙΣΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ.

Θυμᾶμαι κάποια κάμαρα Παρισινοῦ σπητιοῦ
χτισμένου ἀπάνου στὸ νησι τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου—
ἀπ' τὸ παράθυρο ἔβλεπα ἕνα τεφρὸ οὐρανὸ
καὶ τὰ κλαριά ἐρημικοῦ μοναστηρίσιου κήπου.

Κι' ἔζησα ἐκεῖ ὀλάκερο ἕνα χρόνο—ξεχασμένοι
σ' ἐπιπλα μέσα γοιθικά καὶ σὲ τοιχογραφίες
ποὺ παρισταίναν ἀνοιξες μὲ εἰδύλλια ποιμενίδων —
διαβάζοντας παλεϊκὰ βιβλία κι' ἱστορίες.

Στὴν Παναγία τοῦ Παρισιοῦ πιστὰ ἐκκλησιαζόμενοι
μαζὺ μὲ γρηές, μαυρόπεπλες γυναῖκες, καὶ γυρνοῦσα
ἀπὸ δρομάκους ἔρημους καὶ ὄχτες νεκρωμένες—
τέτοια ζωὴ παράμερη κι' εἰρηνικὴν ἐξοῦσα ...

Κι' ἕνα πρωτὶ ἀντάμωσα κοντὰ στὸ Σηκουάνα
μιὰ νέα ποὺ ἔχαμογέλασε γλυκὰ στὸ κύτταγμά μου—
κι' ἔχασε πιά κάθε ὠμορφιά ἢ ἀθόρυβη ζωὴ μου
καὶ μου φαινόταν ἀδειανὴ καὶ κρύα ἢ κάμαρά μου.

Τώρα ἐκείνη μ' ἄφησε — καὶ στὸ ξενοδοχεῖο
ὅπου περνάει ἡ ἄσκοπη κι' ἐρημικὴ ζωὴ μου,
θυμᾶμαι κάποια κάμαρα Παρισινοῦ σπητιοῦ
ποὺ ὡς φάντασμα μεσαιωνικὸ τὴν κατοικεῖ ἢ ψυχὴ μου.

ΠΑΡΙΣΙ 1914. RUE DES ECOLES.

VIXIT

EXCELLENTISSIMA SENHORA DONNA
MANUELA - REGINA
DA CUNHA SANTIAGO.

Δὲν ξέρω ἂν εἶνε κούραση γιὰ ὑστερνὴ σοφία
μὰ τώρα πιά ἀπὸ τὴ ζωὴ τίποτα δὲ ζητάω.
Ἔγυρα σὰ μιὰ καλαμιὰ στὴν ὄχτη ἑνὸς χειμάρρου
καὶ τὰ νερὰ τὰ κυλητὰ νὰ φεύγουνε —κυττάω.

Γιὰ μένα εἶνε σὰν νάπεσε εἰρηνικὸ ἕνα βράδυ.
Ἄπ' τὸ κατῶφλι τῆς ζωῆς κυττάω στὸν κόσμον τώρα
ὅπως ἢ γρηές, στῆς πόρτες τους βγαλμένες, τοὺς ἀγρότες
μὲ τὸ σκοτάδι νὰ γυρνοῦν ἀντάμα πρὸς τὴ χώρα.

Πόνου, χαρές, πόσο εἴσαστε ξένοι γιὰ μένα τώρα...
Οὔτε ἀγαπᾶω, οὔτε μισῶ τίποτα πιά ἐδῶ πέρα...
Μόνο μ' ἀρέσει στῆς θαμπές τῆς ὄρας νὰ ξεχνιέμαι
κυττάζοντας νὰ σβύνη ἀργά, ὡς σβύνω ἐγώ, ἢ ἡμέρα.

SCHATZALP. 1916.

EDWARD VI

That godly and royal child, King Edward
the Sixth, the flower of the Tudor name the
young flower that was untimely cropped
as it began to fill our land with its early
odours—the boy patron of the boys—the
serious and holy child ...

CHARLES LAMB

Στοῦ Γουεστιμίνστερ τὸ βουβὸ κι' ἀνήλιο Ἀββᾶτο,
στὰ πόδια τῶν μεγάλων του προγόνων ξαπλωμένος,
τὸν μαρμαρένιον ὕπνο του, ὁ Ἐδουάρδος ὁ Ἐκτος —
δεκάξη χρόνων βασιληᾶς—κοιμᾶται, ἀγνοημένος.

Ἔνα παιδί ἦταν σοβαρό, εὐγενικό, θλιμένο.
Ἔζησε μεσ' στὸ κρῦο του παλάτι μὲ βιβλία
κι' εἶχε ἐπισκόπους κι' αὐστηροὺς σοφοὺς γιὰ συντροφία του :
ὁ θάνατός του ἦτανε ἡ μόνη του ἱστορία.

Οὗτ' ἔρωτες εἶχε ποτὲς οὗτ' ἔκανε πολέμους
γι' αὐτὸ στὸν μαρμαρένιο του τὸν τάφο δὲ σκαίισαν
τὰ θριαμβικὰ οἰκόσημα πού οἱ πρόγονοί του ἀφῆσαν

μὰ χάραξαν βασιλικὸ οἰκόσημό του ἀνθη :
τὰ κρίνα τὰ Γαλατικὰ καὶ τοῦ Τυδὸρ τὰ ρόδα.
Κι' ὡς νᾶσαν τάνθη ἀληθινὰ ὁ τάφος του εὐώδα.

ΛΟΝΔΙΝΟ, ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1913.

FONTAINE DE MEDICIS

Ξέρω μιὰ ἀπόμερη γωνιά ἐνὸς ἀρχαίου πάρκου
π' οὔτε κι' αὐτὰ τὰ ἐρωτικά ζευγάρια δὲν πηγαίνουν
γιατ' εἶνε ἐκεῖ μαῦρα νερὰ γεμᾶτα σάπια φύλλα
καὶ ἦσκιοι βαθυπράσινοι τὰ ὑγρά τους πέπλα γέρνουν.

Ἐκεῖ εἶνε πάγκοι πέτρινοι πλεγμένοι μὲ κισσὸ
κι' εἶνε ἀγάλματα γυμνὰ ποῦ τᾶχει ντύσει ἡ γλῶη,
μιὰ ἡσυχία θανατερή—κι' ἀδιάκοπα καὶ μόνο
μυστηριώδικων νερῶν τὸ ἀργὸ τὸ μυρολόϊ.

Κι' ἐκεῖ εἶδα πάντα ἀνώνυμες καὶ κίτρινες γυναῖκες
δίχως χαρὰ στὰ μάτια τους καὶ δίχως ἡλικία,
πού ἀπλώνανε στὰ γόνατα κουρέλια γιὰ νὰ ράψουν,
καὶ νέους γλωμοὺς πού κράταγεν στὰ χέρια τους βιβλία :

Ὅμως κι' αὐτὲς δὲ ράβανε κι' ἐξείνοι δὲ διαβάζαν
μόνο, ρεμβοί, τ' ἀκίνητα μαῦρα νερὰ κυττάζαν.

ΠΑΡΙΣΙ 1915.

ΕΝΑ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Σε μιὰ τοῦ Βέλγιου ἀχτὴ ἐρημικὴ καὶ κρύα
κάποια νυχτιὰ οἰκουμενικὴ μ' ἔβγαλεν ἓνα τραῖνο
καὶ χάθηκε, σφυρίζοντας στριγγὰ μεσ' στὰ σκοτάδια,
ἀφίνοντάς με στὸ σταθμὸ κατάμονο καὶ ξένο ...

Ὦ ! πόσον ἦταν πένθιμος κι' ἀγριωπὸς ὁ τόπος !
Τῆς μέρες μόνη συντροφιά ἢ κρύα κραξιά τοῦ γλάρου,
τῆς νύχτες ὁ ἀδιάκοπος ὁ ρόχτος τῶν κυμάτων
καὶ τὸ λευκὸ κι' ἀπόκοσμο τὸ φῶς ἀγνώστου φάρου ...

Κι' ἔζησα ἐκεῖ ἓνα θλιβερὸ φθινόπωρο ἐξορίας
ἀνάμεσα σ' ἀπλοϊκοὺς ψαράδες ποὺ ἱστορονοῦσαν
τὰ κοντινὰ ταξείδια τους τὰ βράδια ποὺ γυρονοῦσαν

ἐνῶ, ρεμβὸς, ἀπ' τὰ θαμπὰ τῶν καλυβιῶν τους τζάμια
ἐκύτταζα τὰ φωτεινὰ καὶ ξενικὰ καράβια
ποὺ μακρὰ παλεύανε μὲ τὰ ὑγρά σκοτάδια ...

KNOCKE - SUR - MER 1911.

ΑΝΕΚΦΡΑΣΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Εἶνε τραγούδια στὴν ψυχὴ τοῦ ποιητῆ ποὺ μοιάζουν
μὲ τὰ θαμπὰ τὰ δειλινὰ σ' ὀρίζοντες πλατεῖς,
εἶνε τραγούδια ποὺ ὡς πουλιὰ μυριάδες τραγουδᾶνε,
ὅλα μαζύ, στῆς φυλλωσὲς τοῦ δέντρου τῆς ψυχῆς.

Εἶνε τραγούδια ἀόριστα κι' ἀνέκφραστα ὡς τὴ θλίψη
ποὺ στάζει ἀργὰ μεσ' στῆς καρδιὲς μαζὺ μὲ τὴ βροχὴ,
τραγούδια σὰν τὰ ἐφήμερα τὰ ρόδα ποὺ μυρίζουν
καὶ μαραμμένα στῆς γωνιὲς ποῦχουν λησιμονηθεῖ.

Εἶνε τραγούδια ἀρμονικὰ καὶ φευγαλέα ποὺ ὡς ἦχοι
μᾶς ξεχασμένης μουσικῆς στὴ μνήμη ἔρχονται οἱ στίχοι,
τραγούδια ποὺ κυλᾶν ἀργὰ σὰν γάογαρα νερά·

κι' εἶνε ἄλλα—ὠϊμένα—ὡς κύματα πλατεῖα καὶ ταραγμένα
ὄπου βογγᾶν κι' ἀφρίζουνε καὶ σπᾶνε μανιασμένα
σκάβοντας, βαθουλώνοντας σὰν βράχο τὴν καρδιά.

ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ